

ارزش سهام شرکت اپل به یک تریلیون دلار میرسد.

قدرت گیری انحصارات عظیم یو اس ستیل ، جنرال موتورز ، t & At و اکسون موبیل در برابر آنها جوجه اند.

روز پنجشنبه شرکت اپل به مرز تازه ای رسید که نظام سرمایه داری خویش را نمی دید:

(ارزش سهام آن از مرز یک تریلیون دلار گذشت).

این رقم از سوی دیگر نشان میدهد که چگونه چند انحصار عظیم بر اقتصاد آمریکا تسلط پیدا کرده اند.

امروزه روز شمار کوچکتری از شرکت های امریکایی سهم عظیم تری از سود انحصارات را در مقایسه با دهه ۱۹۷۰ کنترل میکنند.

اثر این پدیده در بورس سهام خود را نشان میدهد که در آن چند انحصار معروف به (رهبری اپل، فیس بوک، آمازون و گوگل ، موجب اوج گیری بورس نیویورک در ۹ سال اخیر شده است).

موفقیت اینان موجب به پیش بردن ارقام رشد اقتصادی نیز گردیده است. اما اثرات تراکم سود انحصارات بسیار فراتر از بورس سهام می رود و این نشانه خوش یمنی نیست. بطور مثال اقتصاد دانان دارند تحقیق میکنند که صعود این سوپر ستارگان در سکون رشد مزد و مزایای کارگران ، فروکش کردن طبقه متوسط و شکاف طبقاتی عمیق در جامعه امریکا چه نقشی دارد. نفوذ عظیم سیاسی-اجتماعی این انحصارات بعضی از اعضای کنگره را بر آن داشته که مقرراتی برای کنترل آنها وضع کنند (که ادعایی خنده دار است).

در چند دهه ی گذشته جابجایی عمیقی در توزیع سود سرمایه ها در بین انحصارات روی داده است.

در ۱۹۷۵ ، ۱۰۹ شرکت عام نیمی از سودها را بدست می آوردند. امروزه روز فقط ۳۰ شرکت نیمی از کل سود انحصارات را بدست می آورند.

تفاوت میان هزینه تولید یک کالا و بهایی که این کالا بفروش میرسد که نشانه قدرت انحصاری یک شرکت است ، در بالاترین سطح خود از سال ۱۹۵۰ تاکنون قرار دارد. بیش از سه چهارم کل صنایع امریکا از سال ۱۹۸۰ تاکنون تراکم کم سابقه ایی پیدا کرده اند (طبق معیار (Herfindahl-Hirschman) معیاری که نشانه ارقام و بهم پیوستن انحصارات باهم است.

اقتصاد دانان اتفاق نظر دارند که انحصارات نه تنها بشدت متراکم شده اند بلکه این گرایش ادامه خواهد داشت. تراکم انحصارات بویژه در رشته های تکنولوژی چشمگیر است.

شرکت اپل و گوگل ۹۹ درصد نرم افزار تلفنهای دستی هوشمند را در اختیار دارند.

فیس بوک و گوگل ۵۹ درصد سود تبلیغات تجاری را بدست می آورند. آمازون تسلط کاملی بر خرید از طریق ایمیل را در دست دارد ، بسرعت در حال رشد است و در زمینه مواد غذایی ، موزیک و ویدئو وارد شده است.

این مسئله اما منحصر به تکنولوژی نیست. امروزه روز نیمی از کل ثروتها توسط ۵ بانک کنترل می شوند. در اواخر دهه ۱۹۹۰ ثروتمندترین ۵ بانک کمی بیش از یک پنجم ثروتها را کنترل میکردند.

در یک دهه گذشته شش تا از بزرگترین شرکتهای هواپیمایی در ۳ شرکت ادغام شده اند. چهار شرکت اکنون ۹۸٪ بازار اینترنت و تلفن بی سیم کشور را کنترل می کنند و اگر T-mobile و Sprint باهم ادغام می شوند امسال به ۳ شرکت کاهش می یابند.

تراکم انحصارات ، سود آنها را بالا میبرد ، امسال شش شرکت تکنولوژی : فیس بوک ، اپل ، netflix ، آمازون و شرکت مادر گوگل یعنی alphabet نزدیک به نیمی از کل افزایش بهای سهام استاندارد ، پور (S&P500) را در دست داشته اند...

تا زمانی که این شرکتهای سود به سوبشان سرازیر است ، اوضاع رضایت بخش است. اما اگر ارزش سهام آنها آغاز به افت کند ، بقیه بازار بورس امکان حفظ اش مشکل خواهد بود.

و از جهت بازار کار ، پژوهشگران شکاف درآمدها و سکون مزد و مزایای کارگران را به تراکم این انحصارات نسبت میدهند. سهم نیروی کار از اقتصاد از سال ۱۹۹۹ به این سو در حال کاهش بوده است و این درست مصادف با تراکم هرچه بیشتر انحصارات بوده است.